

Z POWROTEM NA ZIEMI

**KARTA ODPOWIEDZIALNEJ POLITYKI ŻYWNOŚCIOWEJ,
KTÓRA DBA O NASZE ZDROWIE, ŚRODOWISKO
I DOBROSTAN ZWIERZĄT**

Compassion in World Farming
2014

CZĘŚĆ 1

Polityka żywnościowa jest kluczową kwestią. Sposób, w jaki karmimy samych siebie, ma istotny wpływ na nasze zdrowie, środowisko i możliwość wykarmienia przyszłych pokoleń.

Intensywna produkcja zwierzęca - chów przemysłowy - dominuje w rolnictwie UE i rozprzestrzenia się w krajach rozwijających się. Mięso wyprodukowane przemysłowo osłabia nasze zdrowie, marnotrawi i zanieczyszcza wodę, pogarsza jakość gleby i niszczy różnorodność biologiczną. Jednak nasza zdolność do wyżywienia wzrastającej liczby ludności zależy od nieprzerwanej dostępności płodnej ziemi, czystej wody i bogatej bioróżnorodności.

Niezbędny jest więc nowy model rolnictwa i produkcji żywności, aby zastąpić obecną dominację produkcji przemysłowej. Model ten powinien wspierać produkcję żywności, w której zwierzęta mogą żyć z powrotem w gospodarstwach, a nie w „fabrykach”; promować rolnictwo połączone z ziemią, zapewniając bardziej pożywny jedzenie w sposób, który jest lepszy dla wsi i dla zwierząt, przy jednoczesnym zapewnieniu bezpieczeństwa przyszłych dostaw żywności.

Compassion in World Farming wzywa instytucje Unii Europejskiej oraz państwa członkowskie do przyjęcia następującego głównego celu oraz siedmiu zobowiązań, które pomogą w jego osiągnięciu:

CEL GŁÓWNY: ZAPEWNIĆ ZWIERZĘTOM DOSTĘP DO WYBIEGU

Zastąpienie chowu przemysłowego chowem pastwiskowym oraz chowem z dostępem do ziemi z zachowaniem wysokich standardów dobrostanu zwierząt.

7 ZOBOWIĄZAŃ:

- **REDUKCJA HODOWLI OPARTEJ NA ZBOŻACH**
Redukcja o 25% do 2025 r. i o 50% do 2035 r. używania zbóż jadalnych dla człowieka jako pasz dla zwierząt, ponieważ jest to nieefektywny i nieekologiczny sposób produkcji żywności.
- **POLITYKA PODATKOWA WSPIERAJĄCA ŻYWNOSĆ EKOLOGICZNĄ**
Zapewnienie dopłat i środków podatkowych wspierających przekształcanie ferm w systemy pastwiskowe i z dostępem do wybiegu.
- **ZDROWE ZAOPATRZENIE**
Zaopatrzenie publiczne używające tylko mięsa, mleka i jajek, które zostały wytworzone w sposób humanitarny i ekologiczny.
- **ZMNIEJSZENIE ODPORNOŚCI NA ANTYBIOTYKI**
Zakończenie rutynowego zapobiegawczego używania antybiotyków wykorzystywanych, aby ograniczyć choroby, które są nie do uniknięcia, gdy zwierzęta trzymają się w stłoczeniu i stresie.
- **UCZCIWE OZNAKOWANIE**
Wprowadzenie obowiązkowego oznakowania mięsa i produktów mlecznych pokazującego metodę chowu.
- **ZAKOŃCZENIE MARNOWANIA MIĘSA**
Na terenie UE rocznie wyrzuca się mięso wyprodukowane z 2 miliardów zwierząt; to się musi skończyć.
- **SILNIEJSZE REGULACJE**
Zakaz używania systemów hodowlanych, które wykorzystują klatki i kojce.

Kolejna część naszej Karty szczegółowo objaśnia propozycje naszej polityki i narzędzia, dzięki którym możemy osiągnąć cele.

CZĘŚĆ 2: NASZA PROPOZYCJA

Przemysłowy chów zwierząt w nieefektywny sposób wykorzystuje zasoby, szkodzi środowisku i naszemu zdrowiu. I prowadzi do cierpienia zwierząt.

COMPASSION IN WORLD FARMING WZYWA UE DO:

1. Produkcja: przyjęcia polityki, która ułatwi przejście od przemysłowego chowu zwierząt opartego na karmieniu zbożem do zrównoważonych i humanitarnych form chowu

60% zbóż w UE wykorzystuje się jako paszę dla zwierząt. Na każde 100 kcal, dawanych zwierzętom w formie jadalnych dla człowieka zbóż otrzymujemy średnio tylko 17-30 kcal w postaci mięsa i mleka. Wykorzystywanie zbóż na pasze jest więc marnowaniem nie tylko tych zbóż, ale także ziemi, na której wyrosły. Znaczące zmniejszenie ilości ziaren przeznaczanych na pasze zwiększyłoby efektywność wykorzystania zbóż i poprawiła bezpieczeństwo żywnościowe, jako że więcej ludzi można wykarmić, uprawiając zboże dla ludzi, a nie na pasze. UE powinna unikać nadmiernego wykorzystania zbóż na pasze i zamiast tego położyć większy nacisk na:

- chów zwierząt na pastwiskach: ekstensywnie hodowane bydło i owce to sposób na przekształcenie traw na pokarm dla ludzi i możliwość wykorzystania gruntów, które na ogół nie są odpowiednie do innych form produkcji żywności;
- zintegrowaną produkcję roślinną/zwierzęcą: związek między zwierzętami i ziemią powinien zostać przywrócony poprzez stosowanie płodozmianu, w którym zwierzęta są karmione resztkami poźniwnymi, a ich odchody wykorzystuje się jako nawóz dla tych upraw, zamiast traktować je jako zanieczyszczenie;
- świnie i drób jako naturalnych poszukiwaczy i "recyklerów": większość świń i kurcząt w UE chowanych jest na fermach przemysłowych. Systemy takie powinno się zastąpić dostępem do wybiegu i pozwolić, aby zwierzęta same mogły szukać pożywienia oraz by część ich diety składała się z odpadków żywnościowych, których powstania nie można uniknąć, oraz powinny być trzymane na zewnątrz, aby same mogły poszukiwać pożywienia. Mogłoby to zastąpić dużą część używanej obecnie paszy opartej na zbożach i soi.

2. Konsumpcja: zachęcania do przejścia na zrównoważoną dietę o mniejszym spożyciu mięsa

Dostarczy to korzyści zdrowotnych poprzez zmniejszenie częstości występowania chorób serca, otyłości i niektórych nowotworów, ale także obniży emisję gazów cieplarnianych. Mimo że będzie potrzebnych więcej roślin do bezpośredniego spożycia przez ludzi, zostanie to zrównoważone znacznie mniejszym zapotrzebowaniem na zboża przeznaczone na pasze.

Ponieważ karmienie zwierząt zbożami jest tak nieefektywne, więcej ziemi, wody i energii musi być wykorzystanych do wytworzenia jednostki pożywienia z chowu przemysłowego (przy diecie zwierząt opartej na zbożach) niż ze zwierząt trzymanyh na pastwiskach lub w systemach mieszanych. Odejście od produkcji zwierzęcej opartej na ziarnach w połączeniu ze zmniejszeniem konsumpcji mięsa przyniosłoby korzyści dla środowiska. Pozwoliłoby to na mniej intensywne uprawianie ziemi, z mniejszym zużyciem nawozów sztucznych, zmniejszyłoby także stopień zanieczyszczenia wód, gleby i powietrza, pozwoliłoby na mniejsze zużycie wody, ziemi i energii, wyniknęłyby z tego również zyski dla różnorodności biologicznej. Ułatwiłoby to chów zwierząt przy zachowaniu wyższych standardów dobrostanu.

3. Zakończenia rutynowego stosowania antybiotyków

Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) ostrzega, że jesteśmy na granicy utraty cudownych właściwości antybiotyków. WHO szacuje, że na całym świecie około połowa produkcji antybiotyków jest stosowana w rolnictwie. Jest to głównym czynnikiem prowadzącym do powstania bakterii odpornych na pewne antybiotyki stosowane do leczenia poważnych chorób u ludzi. Antybiotyki są regularnie używane w przemysłowych hodowlach świń i drobiu w celu zapobiegania chorobom, które w przeciwnym razie byłyby nieuniknione w warunkach takiego stłoczenia. Dobry stan zdrowia zwierząt powinien być osiągnięty przez zapewnienie higieny i odpowiednich warunków utrzymania bez uciekania się do regularnego zapobiegawczego stosowania antybiotyków.

4. Zakończenia wyrzucania mięsa

W UE wyrzuca się co roku 90 mln ton żywności, wliczając w to mięso wyprodukowane z 2 miliardów zwierząt. To naprawdę niemoralne, biorąc pod uwagę, że większość tych zwierząt tyle wycierpiała na fermach przemysłowych tylko po to, aby ich mięso trafiło do kosza.

5. Wspierania drobnych gospodarstw w krajach rozwijających się

Drobnym rolnikom należy się wsparcie, aby stali się bardziej efektywni. Nie powinno się to jednak wiązać z wprowadzaniem intensywnych systemów chowu zwierząt. Najlepszym rozwiązaniem byłaby pomoc w zakresie poprawy zdrowia i odżywiania zwierząt prowadząca do wyższej produktywności i żywotności. Podniesie to dochód rolników, umożliwiając zakup żywności, której nie mogą wyprodukować sami, oraz zapewni środki finansowe na istotne usługi, takie jak edukacja i opieka medyczna.

6. Wprowadzenia wysokich standardów w zakresie dobrostanu zwierząt:

- klatki i kojce powinny być zakazane, ponieważ uniemożliwiają zwierzętom wyrażanie naturalnych zachowań;
- zwierzęta powinny być trzymane w systemach zewnętrznych lub, jeśli są w budynkach, powinno się im zapewnić dużo miejsca, bardzo dużą ilość słomy, naturalnego światła i skuteczną wentylację;
- systemy chowu muszą umożliwiać zwierzętom wyrażanie naturalnych zachowań;
- dobór genetyczny w celu szybkiego wzrostu i wysokiej produktywności powinien być ograniczony, gdy prowadzi to do zaburzenia dobrobytu, np. pogorszenia stanu zdrowia, bólu lub ograniczenia ekspresji behawioralnej;
- systemy, które wymagają rutynowego okaleczania, nie powinny być stosowane.

INSTRUMENTY NIEZBĘDNE DO WSPIERANIA TEJ POLITYKI ZAWIERAJĄ:

Powszechną informację i edukację

UE powinna stworzyć programy pozwalające na wzrost świadomości społecznej dotyczącej wpływu różnych systemów chowu zwierząt i poziomu konsumpcji na ludzkie zdrowie, środowisko, bezpieczeństwo żywnościowe oraz dobrostan zwierząt.

Uczciwe oznakowanie

Konsumenci powinni być zachęceni do odgrywania większej roli w dążeniu do poprawienia dobrostanu zwierząt. Obowiązkowe oznakowanie mięsa i produktów mlecznych w zależności od metod produkcji powinno umożliwiać konsumentom podejmowanie świadomych decyzji podczas zakupu żywności.

Lepsze zaopatrzenie publiczne

Przy zakupach mięsa, produktów mlecznych i jajek sektor publiczny powinien używać swojej siły nabywczej do powiększania rynku na produkty spełniające wysokie standardy odżywcze, ekologiczne i dobrostanu zwierząt.

Silniejsze prawo i jego egzekwowanie

UE powinna wycofywać systemy chowu używające "wzbogaconych" klatek dla kur, klatek bateryjnych dla królików, kojców porodowych dla świń i systemów zerowypasowych dla krów. Niezbędne jest bezkompromisowe egzekwowanie przepisów dotyczących dobrostanu zwierząt.

Ustalenie odpowiednich cen – włączenie negatywnych kosztów zewnętrznych

Produkcja zwierzęca, w szczególności przemysłowy chów zwierząt, generuje bardzo dużo kosztów zewnętrznych, np. niszczenie środowiska czy pogarszanie stanu zdrowia społeczeństwa. Te negatywne skutki pokazują brak

skuteczności rynku, jako że koszty te ponoszone są przez stronę trzecią albo przez społeczeństwo i nie są wliczone w cenę płaconą przez konsumentów. Narzędzia oparte na rynku są niezbędne, aby włączyć negatywne koszty zewnętrzne produkcji zwierzęcej (włączając w to niski dobrostan zwierząt) w ceny produktów, a co za tym idzie – aby odzwierciedlały one prawdziwy koszt zużycia surowców i wpływu na środowisko.

Środki podatkowe oraz dopłaty w celu zmniejszenia kosztu prowadzenia ekologicznej hodowli zwierząt

- dla hodowców np. poprzez wykorzystanie istniejących funduszy Wspólnej Polityki Rolnej do zapewnienia wsparcia dla pozytywnych efektów zewnętrznych oraz zmniejszenie kosztów podatkowych poprzez zaoferowanie znacznych dodatków finansowych na inwestycje w zrównoważone systemy hodowli o wysokim standardzie dobrostanu zwierząt,
- dla konsumentów poprzez ustalenie niższej albo zerowej stawki VAT na żywność pochodzącą z hodowli ekologicznych i o wysokim dobrostanie.

Rozwój polityk, które zapewniają dostęp do pełnowartościowej żywności dla wszystkich

Programy informacyjne powinny pokazywać możliwości zdrowego odżywiania przy niskich dochodach.

Stworzenie nowej kultury jedzenia

Obecna kultura jedzenia opiera się przede wszystkim na niskiej cenie oraz wygodzie. Brakuje w niej bodźców, które zachęciłyby konsumenta do myślenia o tym, jak powstaje tanie mięso, jajka i mleko. Dlatego konieczne jest stworzenie nowej kultury jedzenia, w której istotną rolę jest jakość pożywienia oraz metody chowu zwierząt i wpływ na środowisko.

CIWF Polska
ul. Wspólna 54a/10
00-684 Warszawa

Tel.: 22 42 82 356
E-mail: kontakt@ciwf.pl
www.ciwf.pl